

Zápisnica č. 35

zo zasadnutia Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR,
konaného 28. - 30. novembra 2007 v Bratislave

Účast':

1. Členovia AK:

prítomní: S. Biskupič, M. Bílý, L. Bukovský, M. Čorba, J. Horváth, L. Jančoková,
J. Jarab, P. Kukuča, M. Líška, P. Mikulecký, P. Návrat, M. Novák, A. Pilková
J. Sládek, J. Šteňo, J. Uhrík, P. Vincúr, E. Virčíková, P. Vojčík, T. Žilka.

neprítomní: L. Hetényi .

2. Hostia:

Ján Mikolaj – podpredseda vlády a minister školstva
František Schlosser – vedúci služobného úradu MŠ SR
Peter Plavčan – generálny riaditeľ sekcie vysokých škôl
Jozef Jurkovič – riaditeľ odboru vysokoškolského vzdelávania
Zuzana Brčáková - odbor vysokoškolského vzdelávania

Program

1. Otvorenie, kontrola uznesení
2. Novela nariadenia vlády č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii – informácia o zmenách
3. Kritériá na zaradenie vysokých škôl – vyjadrenie AK podľa § 82 ods. 7 zákona o VŠ
4. Vyjadrenie AK podľa § 82 ods. 2 písm. a) - *študijné programy*
5. Vyjadrenie AK podľa § 82 ods. 2 písm. c) - *habilitácie a inaugurácie*
6. Vyjadrenie AK podľa § 82 ods. 2 písm. f) – *zmeny v sústave študijných odborov*
 - 6.1. Opis študijného odboru **3.1.16. sociálne služby a poradenstvo** (č. 257_07/AK)
 - 6.2. Zaradenie **3. stupňa** do študijného odboru **3.1.7. verejná politika a verejná správa** (č. 213_07/AK)
7. Vyjadrenie AK k oznámeniam vysokých škôl o zmenených skutočnostiach, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú kvalitu vzdelávacieho procesu na vysokých školách a sú podstatné pre vyhodnotenie uspokojivého plnenia jednotlivých kritérií
 - 7.1. Zmeny na poste garantov
8. Komplexné akreditácie
 - 8.1. Návrh na zmeny v pláne komplexných akreditácií z 34. zasadnutia AK
 - 8.2. Správa o priebehu prác v rámci komplexných akreditácií na
TU Zvolen – referuje člen PS prof. Pavol Kukuča v zastúpení predsedu prof. Ladislava Hetényiho
VŠZaSP sv. Alžbety v Bratislave – referuje predseda PS prof. Jozef Jarab
VŠMÚ v Bratislave - referuje predseda PS prof. Tibor Žilka
a riešenie súvisiacich otázok a podnetov s procesom komplexných akreditácií na VŠ (UMB v Banskej Bystrici)
 - 8.3. Návrh štruktúry akreditačného spisu na komplexnú akreditáciu
9. Iniciácia akreditácie činností vysokej školy v zmysle § 83 ods. 11 zákona o VŠ

- 9.1. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja (podnet minister školstva, č. 388_07/AK)
- 9.2. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta humanitných vied (podnet generálny riaditeľ SVŠ MŠ SR, č. 377/07)
10. Rozličné
 - 10.1. Zmeny v PS AK, resp. doplnenie PS AK
 - 10.2. Opisy študijných odborov – správa a revízia
 - 10.3. Štandardná dĺžka doktorandského štúdia – list GR SVŠ (č. 347_07/AK)
 - 10.4. Stanovisko ku garantovaniu kvality a rozvoja študijného programu členom vlády, poslancom NR SR alebo VSÚ na ústrednom orgáne štátnej správy (list GR SVŠ č. 396_07/AK)
 - 10.5. Vyjadrenia z MZ SR
 - 10.6. Harmonogram zasadnutí na prvý polrok 2008
 - 10.7. Prehľad nevybavených žiadostí
 - 10.8. Iné

K bodu 1:

Zasadnutie otvoril a viedol predseda komisie Pavol Návrat a prebiehalo podľa odsúhlaseného programu. Na pozvanie predsedu AK sa časti rokovania zúčastnil aj podpredseda vlády a minister školstva Ján Mikolaj spolu s vedúcim služobného úradu a generálnym riaditeľom sekcie vysokých škôl.

V úvode svojho vystúpenia minister školstva vyjadril podporu činnosti AK a ocenil jej podiel pri posudzovaní kvality vysokoškolského vzdelávania.

Informoval komisiu o svojich skúsenostiach z oblasti vysokého školstva, ktoré získal počas priebehu roka v zahraničí, či už v USA, Fínsku a Veľkej Británii. Skonštatoval, že problematika školstva SR v rámci štátov Európskej únie (EÚ) je pomerne nevyvážená. Ako príklad uviedol vysoké percento (až 75 %) študentov z populácie 19-ročných, ktorí sa dostanú na Slovensku na vysoké školy, čím sa Slovensko zaraďuje na prvé priečky v rámci krajín EÚ. Súčasne zaznamenávame vysoké percento tých študentov, ktorí predčasne odchádzajú z prvých ročníkov vysokých škôl, čo nás zasa zaraďuje na spodné priečky v štatistikách krajín EÚ.

MŠ SR preto pristúpilo k rozsiahlym zmenám vo všetkých oblastiach školstva. Za všetky spomenul tie, ktoré sa činnosti AK najviac dotýkajú: novelu zákona o vysokých školách a novelu nariadenia vlády o Akreditačnej komisii.

V ďalšom sa pán minister dotkol tém ako

- komplexné akreditácie, ktoré čakajú komisiu v najbližších dvoch rokoch, a ich možné dôsledky počnúc spájaním univerzít, resp. fakúlt a končiac až návrhom na zrušenie vysokej školy,
- príprava kritérií na stanovenie komplexnosti univerzity,
- hlavná myšlienka nových rámcových kritérií na uchádzača pri habilitačnom konaní a konaní na vymenúvanie za profesora,
- problematika pracovných skupín AK,
- otázka možnosti odvolať sa proti vyjadreniu AK, resp. možnosť ministra v odôvodnených prípadoch vrátiť akreditačný spis po posúdení AK na jeho opätovné preskúmanie.

Pán minister potvrdil jednoznačné stanovisko MŠ SR k platnosti a účinnosti § 74 ods. 3 novely zákona o VŠ, ktorá sa dotýka 58-hodinového pracovného limitu pre vysokoškolských učiteľov.

V bohatej diskusii, ktorá nasledovala po úvodnom vystúpení ministra, členovia AK reagovali na viaceré podnety z príhovoru ministra ako aj na nedávno prijaté novelu zákona o VŠ a novelu nariadenia vlády o AK:

- problematika garantovania študijných programov učiteľmi zo zahraničia,
- upozornenie, že sprísnenie kritérií pre garantovanie študijných programov (ŠP) 2. stupňa riadnymi profesormi môže viesť na vysokých školách ku produkovaniu väčšieho množstva profesorov s nižšími nárokmi na vymenovanie konanie v úsilí zabezpečiť pokrytie príslušných ŠP a že zúženie možnosti garantovať študijné programy na rôznych stupňoch v príbuzných študijných odboroch (doteraz) na „príbuzné“ študijné programy v jedinom študijnom odbore nie je rozumné a môže byť z hľadiska kvality kontraproduktívne,
- odporúčanie nezavádzať, resp. nezvyšovať dôležitosť tzv. garanta predmetu. Z hľadiska kvality je najdôležitejšie, kto je prednášateľ, inštitucionalizácia garantovania až na úroveň jednotlivých predmetov môže byť z hľadiska kvality a rozvoja študijných programov kontraproduktívna,
- pri úplnom uvedomení si dôležitosť vysokoškolských učebníc nepreceňovať význam tvorby učebníc vo vzťahu ku kritériám na vymenúvanie za profesora, akceptovať, že v súčasnosti je v medzinárodnom priestore vzdelávania často efektívnejšie, ak sa preloží výborná učebnica napísaná medzinárodne uznávanými osobnosťami, ako písanie pôvodnej učebnice s oveľa nižšou kvalitou,
- otázka doktorandského štúdia, SR má najmenej doktorandov v rámci vyspelých európskych krajín,
- otázka umeleckého školstva, často sa zabúda, že je tu potrebný odlišný prístup ako pri ostatných vysokých školách.

K bodu 2:

Členovia komisie sa oboznámili s najdôležitejšími zmenami v novele nariadenia vlády o Akreditačnej komisii, ktorá vstúpi do platnosti 1. 12. 2007. Analytickú informáciu pripravila a predniesla tajomníčka komisie. Vzhľadom na skutočnosť, že novela nariadenia vlády č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii prináša zmenu vo vzťahu k doterajším kritériám na posudzovanie spôsobilosti vysokých škôl uskutočňovať vysokoškolské vzdelávanie v študijných programoch bez prechodných ustanovení, členovia komisie prijali na zasadnutí nasledujúce stanovisko:

Akreditačná komisia, poradný orgán vlády Slovenskej republiky (ďalej len „komisia“), sa na svojom 35. zasadnutí oboznámila s novelou nariadenia vlády SR č. 104/2002 Z. z. o Akreditačnej komisii, ktorá nadobudne účinnosť 1. 12. 2007.

Komisia v tejto súvislosti dáva do pozornosti vláde Slovenskej republiky a Ministerstvu školstva SR, že novelizáciou prišlo v začatých procesoch posudzovania spôsobilosti uskutočňovať príslušný študijný program v danom študijnom odbore na danej vysokej škole v zmysle platného zákona o vysokých školách ku zmene podmienok. Nie je však jasné, aké podmienky platia pre tieto prípady, nakoľko novela neobsahuje prechodné ustanovenia.

Okrem toho prišlo zaradením ustanovenia § 3 ods. 6 k nepriamej zmene kritérií na posudzovanie spôsobilosti uskutočňovať študijné programy. Komisia nepovažuje takýto spôsob menenia kritérií za štastný a pripomína, že ho pripomienkovala. Nepozná ani presné dôvody, ktoré k takýmto zmenám viedli. Opäť ide o zmenu podmienok, za ktorých vysoké školy predkladali svoje žiadosti. V súčasnosti nie je jasné, či komisia má pokračovať v posudzovaní predložených spisov podľa doterajších predpisov, alebo má požadovať od vysokých škôl nové podklady, čo môže viesť k mnohým nedorozumeniam či už na strane žiadateľov, alebo na strane posudzovania komisiou.

K bodu 3:

Uznesenie 35.3.1

AK prijala ku kritériám na začleňovanie vysokých škôl vyjadrenie na základe výzvy MŠ SR v zmysle § 82 ods. 7 platného zákona o vysokých školách (*pozri prílohu k uzneseniu*).

K bodu 4:

Uznesenie 35.4.1

a) Akreditačná komisia podľa § 82 ods. 2 písm. a) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách posúdila spôsobilosť vysokých škôl uskutočňovať **študijné programy** a podľa § 83 ods. 1 citovaného zákona odporúča ministerstvu školstva **priznať právo** udeľovať absolventom príslušného študijného programu zodpovedajúci akademický titul takto: (*pozri prílohu k uzneseniu*).

b) Akreditačná komisia podľa § 82 ods. 2 písm. a) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách posúdila spôsobilosť vysokých škôl uskutočňovať **študijné programy** a podľa § 83 ods. 1 citovaného zákona odporúča ministerstvu školstva **nepriznať právo** udeľovať absolventom príslušného študijného programu zodpovedajúci akademický titul takto: (*pozri prílohu k uzneseniu*).

K bodu 5:

Uznesenie 35.5.1

Akreditačná komisia podľa § 82 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách posúdila spôsobilosť vysokých škôl uskutočňovať **habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov** a podľa § 83 ods. 3 citovaného zákona odporúča ministerstvu školstva **priznať právo** uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v požadovanom študijnom odbore takto: (*pozri prílohu k uzneseniu*).

K bodu 6:

Uznesenie 35.6.1

Akreditačná komisia po posúdení návrhu podľa § 82 ods. 2 písm. f) platného zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách predloženého MŠ SR (*žiadost' č. 257/07-AK*) a v súlade s čl. 5 ods. 7 platného štatútu AK **súhlasí** s predloženým opisom študijného odboru **3.1.16. sociálne služby a poradenstvo**. Opis študijného odboru tvorí prílohu tohto uznesenia.

Uznesenie 35.6.2

Akreditačná komisia po posúdení návrhu podľa § 82 ods. 2 písm. f) platného zákona o vysokých školách predloženého MŠ SR (*žiadost' č. 273/07-AK*) a v súlade s čl. 5 ods. 7 platného štatútu **nesúhlasí** s predloženým návrhom na zmenu v sústave študijných odborov zaradením 3. stupňa do študijného odboru **3.1.7. verejná politika a verejná správa**. Predložený návrh opisu študijného odboru 3.1.7. verejná politika a verejná služba nespĺňa náležitostí § 50 ods. 5 písm. a) a c) platného zákona o vysokých školách tým, že neobsahuje opis celého študijného odboru, ale opisuje iba jeho tzv. časť s názvom *verejná správa*. AK poukazuje aj na to, že nielen študijný odbor 3.1.7., ale aj študijný odbor 3.3.5. obsahuje v názve slovné spojenie *verejná správa*.

K bodu 7

Uznesenie 35.7.1

Akreditačná komisia posúdila v zmysle uznesenia 15.2.4 oznámenia príslušných vysokých škôl o zmenených skutočnostiach, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú kvalitu vzdelávacieho procesu na ich vysokých školách a sú podstatné na vyhodnotenie uspokojivého plnenia jednotlivých kritérií a **akceptuje** zmeny na poste garantov (spolugarantov) takto: *(pozri prílohu k uzneseniu).*

K bodu 8

Uznesenie 35.8.1

Na základe požiadaviek vysokých škôl akreditačná komisia mení Plán komplexných akreditácií na rok 2007 a 2008 s výhľadom na roky 2009-2010 prijatý uznesením č. 34.7.2 v zmysle §113a ods. 15 zákona o vysokých školách tak, ako je to uvedené v prílohe: *(pozri prílohu k uzneseniu).*

Týmto prestáva byť aktuálnou verzia plánu komplexných akreditácií v znení prijatom uznesením č. 34.7.2 na 34. zasadnutí AK.

Uznesenie 35.8.2

Akreditačná komisia sa zaoberala na základe podnetu otázkou, ako posudzovať zamestnancov takej katedry v rámci komplexnej akreditácie, ktorá vznikla zlúčením „duplicitných“ katedier dvoch fakúlt tej istej vysokej školy do jednej z nich. AK sa domnieva, že je v súlade s duchom príslušných predpisov o komplexnej akreditácii (obzvlášť kritérií na hodnotenie výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti ..) posúdiť komplexne činnosti vysokej školy v posudzovanom období a súčasne podporiť snahu vysokej školy o zlepšenie kvality. Pokiaľ vysoká škola urobila organizačné opatrenia v úprimnej snahe zlepšiť kvalitu svojej činnosti, nemalo by doslovné chápanie predpisov pôsobiť proti takej snahe. AK prijala postup, pri ktorom bude výstupy týchto akademických zamestnancov v rámci komplexnej akreditácie v prípade, že pôsobia na novom pracovisku (katedre) menej ako tri roky započítavať aj pôsobenie na predchádzajúcom zaniknutom pracovisku. Takýto postup však nebude možné uplatniť vtedy, ak komisia pri procese komplexnej akreditácie dospeje k presvedčeniu, že k zlúčeniu katedier prišlo účelovo vo vzťahu ku hodnoteniu v komplexnej akreditácii.

Uznesenie 35.8.3

Akreditačná komisia odsúhlasila vzor akreditačného spisu pre komplexné akreditácie ako odporúčanie *(pozri prílohu k k uzneseniu).*

K bodu 9

Uznesenie 35.9.1

Na základe podnetu ministra školstva (č. žiadosti 388/07-AK) akreditačná komisia iniciuje podľa § 83 ods. 11 platného zákona o vysokých školách akreditáciu študijného programu **európske rozvojové programy** v študijnom odbore 3.3.5. verejná správa a regionálny rozvoj na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre prvého a druhého stupňa z dôvodu zistenia nedostatočnej garancie týchto programov.

Uznesenie 35.9.2

Akreditačná komisia sa zaoberala žiadosťou GR SVŠ MŠ SR (č. žiadosti 377/07-AK) o iniciáciu akreditácie činností Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorej podnetom bol priložený anonymný list. AK konštatuje, že žiadosť nenapĺňa ustanovenie § 83 ods. 11 platného zákona o vysokých školách, na základe ktorého sa môže iniciovať akreditácia činností vysokej školy.

K bodu 10

10.1. Zmeny v PS AK, resp. doplnenie PS AK

Uznesenie 35.10.1

Akreditačná komisia **súhlasí s vymenovaním** nových členov do PS

- pre oblasť výskumu č. 6 **Spoločenské a behaviorálne vedy**
doc. PhDr. Evu Žiakovú, CSc. z FiF PO v Prešove
doc. PhDr. Jána Bunčáka, PhD. z FiF UK v Bratislave

Akreditačná komisia **súhlasí s uvoľnením** z členstva v PS

- pre oblasť výskumu č. 6 **Spoločenské a behaviorálne vedy**
Ing. Anny Michalíkovej z MŠVR SR
- pre oblasť výskumu č. 16 **Informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie**
prof. RNDr. Petra Vojtáša, DrSc. z UK v Prahe
- pre oblasť výskumu č. 9 **Fyzika a vedy o Zemi a vesmíre**
prof. Dr. Stanislava Jacku, DrSc. z TU v Košiciach

10.2. Opisy študijných odborov – revízia

Uznesenie 35.10.2

Akreditačná komisia sa obracia na Ministerstvo školstva SR ako správcu sústavy študijných odborov o vykonanie revízie obsahov (opisov) všetkých študijných odborov a ich kompletné zverejnenie na webovej stránke ministerstva. Naliehavosť zverejnenia obsahov (opisov) študijných odborov a ich revízie vyplýva najmä z potreby vysokých škôl pripraviť žiadosti o komplexnú akreditáciu a potreby komisie pri posudzovaní vysokých škôl.

10.3. Štandardná dĺžka doktorandského štúdia v dennej forme v tom istom študijnom programe na rozličných vysokých školách, resp. rozličných fakultách tej istej vysokej školy

Uznesenie 35.10.3

Akreditačná komisia sa zaoberala podnetom GR SVŠ MŠ SR (list č. 347/07-AK) a konštatuje, že súčasne znenie zákona o vysokých školách ustanovuje pre študijné programy v dennej forme štúdia v treťom stupni **najmenej tri roky a najviac štyri roky**. Vzhľadom na to, že nie sú v tomto ohľade žiadne ďalšie obmedzujúce kritériá, je legitímne, ak vysoké školy žiadajú aj rozdielne štandardné dĺžky štúdia v danom študijnom odbore pre ten istý študijný program. Komisia sa vyjadruje iba k spôsobilosti vysokých škôl uskutočňovať vysokoškolské vzdelávanie v navrhnutých študijných programoch v daných študijných odboroch, a preto komisia nemá možnosť túto oblasť nejakým spôsobom usmerňovať.

10.4. Stanovisko GR SVŠ MŠ SR – predloženie

Uznesenie 35.10.4

Akreditačná komisia sa oboznámila so Stanoviskom GR SVŠ MŠ SR (*list č. 396/07-AK*) ku garantovaniu kvality a rozvoja študijného programu členom vlády, poslancom Národnej rady Slovenskej republiky alebo vedúcim služobného úradu na ústrednom orgáne štátnej správy.

10.6 Harmonogram zasadnutí na časť roka 2008

Uznesenie 35.10.5

Akreditačná komisia prijala nasledujúci harmonogram zasadnutí na časť roka 2008:

Termín	Miesto konania
20.- 22. 2. 2008	Tatranské Zruby
16.-18. 4. 2008	Donovaly
30.6. – 2. 7. 2008	Spišská Kapitula
24. – 26. 9. 2008	Nový Smokovec

Zápisnicu vypracovala: tajomníčka AK, Mária Holická

Schválil:

Pavol N á v r a t
predseda Akreditačnej komisie